GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 9. Brasiovu 16/4 Februariu **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 3 Febr. 1869.

Pana candu partit'a nationale romana din Transilvani'a nu se va constitui intocma, dupa cum se afla constituite: partit'a lui Deak si a stangei, si dupa cum se conconstituescu si fratii nostri din Ungari'a si Banatu in comitetu centralu si comitete cercuale si comunale, saptu unu programu solidariu, intr'unitu pentru interesele politice, nationale si sociale patriotice in obiectulu representatiunii, redactoriulu va respinge dela publicare tóte polemiele personali nefructifere in obiectulu ce sta la ordinea dilei. Deciderea acestei tienute cade numai in resortulu dechiararii solidarie constitutionale, careia se ne subordinamu opiniunile particulari. Asta se pretende de pracs'a constitutionale si elu e convinsu, ca fora a fi partit'a nationale constituita, si disciplinata nu póte secera resultate dorite, priintióse si unanime. Totu patitulu e preceputu. — Dela comitetulu centralu alu partitei nationale consituite si dela cele cercuale si comunale, precum si dela luptele constitutionali de prin comitate din patria, aici la foculariu, unde se cade se ne aparamu totu palmacula de terenu pentru esercitarea dreptului politicu in alte ver ce cestiuni, care atingu si pe romanu, vomu publica cu tóta promptetí'a totu ce ni se va tramite, precum si tractarile despretuitórie si totu ce jigneesce basea statului ad. principiulu perfectei egale indreptatiri, seu si alte cestiuni de interesu speciale.

Tocma primimu si publicamu in cestiunea cointielegeriloru, dela Desiu urmatór'a

„Invitatiune.

Urmandu esemplulu confratiloru nostri romani din alte comitate, si alu conlocuitoriloru nostri unguri, cari inca s'au coadunatu, si au deliberatu despre candidarea, si alegerea deputatiloru, — amesuratu provocariloru capatate din partea mai multoru confrati romani, am onóre de a invita pre inteligintí'a romana a comitatului acestuia spre infaciosiare in 15/3 Febr. an. c. la 10 óre a. m. aicia la Desiu pentru a ne consulta, si a delibera imprumutatu, si in confidintia despre participare la alegerea deputatiloru dupa recerintiele, si interesele nóstre politice nationale.

Cunoscutulu zelu patrioticu, si iubirea de binele, si fericirea nationala a Domniei tale, 'mi da incredintiare deplina ca nu vei absentá dela aceasta adunare.

Desiu, 3-a Februariu 1869.

Gabriele Manu m. p.
jude supr. in pensiune."

Resultatulu acestei conferintie póte fi catu de corespundietoriu unameloru dorintie, inse conferinti'a e numai pentru raionulu respectivului comitatu, ea inse totu póte avé efectu cu multu mai favoritoriu, decatu ce apromite una atituda destrabalata. Meetingurile suntu la ordinea dilei. Partit'a lui Deák tienú in 4 fauru adunare in Clusiu, a stangei asemenea in sal'a cea mare; si apoi partit'a nationale romana inca n'a facutu nece un'a conferintia or' meetingu, pentru cá se-si formuleze programulu, care singuru are poterea acea magica, care transfésce la pamentu metechinele siretiloru, ale precupetiloru, si ale insielatoriloru. —

— Pentru cá se scimu judecat'a si convictiunile fratiloru nostri despre atitud'a, care o dovedira romanii ardeleni in obiectulu retragerii dela participare la alegeri séu alu asa numitei pasivitati, lasamu se urmeze din „Albina Nr. 9" urmatoriulu articlu esitu din pén'a d. Dr. A. Mocioni. Elu suna asia:

„Pasivitatea legala a romaniloru din Transilvani'a,

Manifestatiunile nationale ale romaniloru de a nu participá la alegerile pentru diet'a din Pest'a, cari manifestatiuni se repetiescu mai in tóte locurile in Transilvani'a, suntu totu atate proteste in contra acelei teorie, contrarie principieloru moderne ale dreptului de statu, dupa care diet'a din Pest'a a creditu, ca nesce concluse istorice ale unei corporatiuni feudalistice ar' dá si unu destulu titulu de dreptu spre a poté realisá in forma mai placuta de legalitate — tendintiele morbóse ale unei suprematii nationale.

Manifestatiunile acestea din partea poporului romanu transivanénu suntu inse totuodata si totu-atate aprobatiuni ale acelei proiepte de resolutiune a deputatiloru nationali, pre carele diet'a, póte si sedusa prin coincidinti'a momentana de giurstari favorabile, la reiepta tu, si a carui idea fundamentala culminéza intr'accea, cá, desi o legatura mai strinsa intre tierile sorori e unu postulatu iuvederatu alu ambeloru interese bine preceptute, totusi o garantia adeverata a tuturoru intereseloru nu póte se diaca nici candu in concluse unilaterale ale unui fapturu numai, ci de o potriva in conlucrarea si aceluia laltu fapturu, pana acu eschisu, adeca alu poporului romanu; va se dica: cestiunsa uniunei nu póte fi deslegata bine si definitivu numai prin diet'a din Pesta, ci si prin conlucrarea unei diete transilvaneno, in carea poporulu romanu cauta se fia representatu pe base democratica si amesuratu valórei sale adeverate.

Déca este nenegabilu, ca necesitatea politica a unei atare legature mai strinse intre Ungaria si Transilvani'a nu póte se jaca neci candu in ori ce felu de concluse feudalistice, ci ea póte se jaca numai in comuniunea de interese a natiuniloru interesate: atunci de alta parte neci indreptatirea acestei pretensiuni politice a natiunei romane nu póte fi combatuta cu seriositate.

Procedur'a dietei din Pest'a facia cu romanii din Transilvani'a a trebuitu se dovedésca pana la evidintia si partea practica a importantiei acestui postulatu.

Diet'a, prin introducerea formei celei mai dure de guvernementu, adeca prin puterea discretiunaria a unui ministeriu nerespunsabilu facia cu poporulu romanu, a trebuitu se lumineze din deplinu pre natiunea romana despre adeverat'a valóre a fusiunei acum completate degiá.

Ba mai multu, diet'a pentru a detrage poporulu romanu si colu din urma mediilocu legalu de a-si poté aperá eventualminte in cea mai de aprópe dieta indreptatitele sale pretensiuni prin o representantia corespundietória importantiei sale, — pana intru atat'a si-a datu pe facia tendintiele sale suprematistice, in catu ea, chiar' si cu nerespectarea espresului postulatu alu acelei teorie de legalitate pe care insasi se radiema, a sustienutu pentru Transilvani'a si pre viitoriu neschimbata legea electórala provisoria cu base feudala.

Cum se póte potrivi acósta sustienere a unei atari legi electorale cu principiele dreptulului, democratiei, ba chiar' si cu esigintiele politice? — este o intrebare la care lasu se dé respunsu totu insulu singuru; atat'a este securu, cá dupa acésta lege electorala, maioritatea absoluta si fórte precumpanitória a tierii, natiunea romana, ar' fi representata prin o minoritate disparatória, pana ce minoritatile neromane, ar' fi representate prin o maioritate imposanta.

Prin acésta dispusetiune diet'a a aretatu chiar' necapacitatea s'a de a scuti interesele poporului romanu: totu prin ea inse diet'a cu o cale si-a perdutu deplinu increderea la poporu.

Se ne miramu asiá-dara, déca o neincredere aduneca a cuprinsu astadi pre poporulu romanu intregu? déca acest'a, despoiatu de tóte mediilócele constitutionali genuine si eficaci si cauta refugiulu la manifestatiuni natiunali, cari sunt primele inceputuri ale pasivitatei legale, ale acestui estremu mediilocu legalu in lupt'a politica?!

Acestu tristu conflictu potemu se lu deplangemu din inima: potemu se fimu ingrigiti seriosu pentru urmarile lui candu consideramu, ca pasivitatea legala este pururea un'a din simtómele cele mai periculóse in viéti'a de statu: inse nici unu omu cu cugetu dreptu nu va poté acusá pentru acést'a pre natiunea romana; caci ea implinesce o detorintia morala, o implinesce acést'a in numele dreptului eternu, in interesulu libertatii.

In astfelu de impregurari usioru pricepemu ca in diferitele castre politice ale natiunei maghiare se radica voci pentru a desfatui poporului romanu acestu pasu estremu.

Candu dlu D. Irányi dechiara in „M. U.," cá „plansorile si asupririle romaniloru din colo de Dólulu-Mare nui sunt cunoscute" si ni pune in vedere posibilitatea ca dóra cea mai de aprópe dieta va satisface indreptatitele loru pretensiuni; déca Francisco Deák, intr'o scrisóre privata, pre care o publica contele N. Bethlen esprime intre altele: „ca, ce este inca de facutu, are se se faca pre cale fratiésca — sine ira et odio — in contielegere cu confratii nostri;" déca „Hazánk" organulu stangei centrale, si radica vócea spre asemene scopu: sum convinsu, ca natiunea romana, inspirata chiar' si in astfelu de impregiurari critice de spiritulu celu mai placabilu, va primi cu interesu aceste manifestatiuni. De alta parte totu asemene sum convinsu, ca dnii Irányi, Deák si cei dela „Hazánk" vor concede, cumca increderea poporului romanu, scaduta prin fapte multu ponderante, se póte restaveri érasi numai prin fapte asemene de multu cumpanitórie.

Acést'a firesce, nu eschide posibilitatea, ca unii particulari vor esi din torintele generalu; dar acestia de securu nu voru alterá intru nimic'a spiritulu comunu alu natiunei romane, si din partemi asiu dori numai, ca nimene se nu se espuna pricleloru amagirii de sine.

Ér' ce privesce ipsinuatiunea dlui conte N. Bethlen, cá si cum la aceste manifestatiuni in Transilvani'a s'ar' fi tramisu unu „mot d'ordre" din Bucuresci, si cá-si cum acelea ar' fi indreptate contra intregitatei corónei stlui Stefanu, acésta insinuatiune sta in contrastu neplacutu cu respicarile de mai susu ale conationaliloru sei, si pare a fi mai multu calificata d'a nutri neincrederea de catu d'a contribui la dorit'a molcomire.

Alesandru Mocioni."

— Despre miscarile politice pentru alegeri referimu, ca in 3 Fauru se tienú in Lugosiu unu meetingu romanu cá de vro 300 persóne mai inteligente. Adunarea se constitui sub presiedinti'a adv. Constantinu Radulescu si 15 oratori facura lumina, ca ce avemu de urmatu. Toti oratorii si esprimara neindestulirea cu starea produsa de maioritatea dietei si cu legea de nationalitati, care in primulu § néga existinti'a tuturoru nationalitatiloru nemaghiare in Ungari'a. Cestiunea discusiuniloru eră principiulu conducatoriu la tóta actiunea romaniloru si fórte bine se resolvi, ca romanii, pana

candu nu voru ajunge a fi si ei factori politici prin schimbarea legei pe cale legale n'au de a se alatura la nece o partita, ci ei si candidatii loru se professese principia nationali, liberali si democratice; si se decise a se tramite multiamire deputatiloru, cari au tienutu si pana acum de acestu programu. Apoi se otarira su roge pe Andr. Mocioni si deca acesta nu va primi, Alexandru Mocioni, cá se primésca candidatur'a in cercului Lugosiului. Cea mai influintiatória decisiune demna de imitatu fù constituirea cu comitete chiaru si prin comune, care se fia in cointielegere cu comitetulu primariu. Se aflara si romani, cari numai pentru interesulu propriu se tienu de romani, si cari pledara in favórea partitei guvernementale, inse fura cu impatientia desaprobati.

Fragmente si episode istorice dela 1861 incóce.

V. Noi din parte ne citindu aceste espectoratiuni ale acelui barbatu din Vien'a, facute asupra defasiurarii acteloru . . . . , prin care se pregati si decretà uniunea neconditionata a Transilvaniei cu Ungari'a, ne vedemu constrinsi de vocea conscintiei nóstre a'i da dreptu in esenti'a lucrului; respingemu ense cu urgia orice invinovatire se face natiunei romanesci in intielesulu cá si cum ea insasi, séu adica inteligiati'a intréga, cá representant'a sea firésca, s'ar fi aretatu in acele timpuri fatale cá perfida si fara caracteru.

Tocmai din contra, inteligintí'a romanésca a cadiutu in acelu timpu atatu de greu, din causa ca vrajmasii ei seculari, folosinduse minunatu de lips'a ei de esperiintia pe terenulu politicu, au sciutu se o incele si se o teroriseze totu de unadata. Se marturisimu cu totii, desbracandu orice rusinare falsa cumuca noi toti cati pretindemu a face parte din inteligintí'a romanésca, pana la anulu 1865—1866, n'amu avutu ideia chiara de . . . . maiestrii prin care amu fostu tranditi la parete in modulu precumu s'au vediutu. Se o marturisimu in faci'a lumei, cumu ca inteligintí'a romanésca a facutu de astadata pe terenulu politicu unu fiasco: cu inse rogu pe toti conationalii mei pre totu ce au mai santu in lume, cá acestu fiasco politicu nu numai se nu'i descuragiezce intru nimica, ci tocmai din contra, se recunóscemu iérasi cu totii, cumu ca noi amu avutu trebuintia de asemenea lectiune aspra; se credemu prin urmare, cumu ca lovitur'a ce ni s'a datu, rusinea ce ni s'a facutu, sarcasmele ce ni se plesnescu in facia pe fia-care di, ne voru fi de unu nemarginitu folosu pentru viitoriu, precum au folositu multoru popóra cele mai cumplite batalii, pe care le-au perdutu. Una numai se ne intiparimu in mintile si in animele nóstre si ale urmasiloru nostrii, éra acesta este: imortalitatea natiunei romanesci, 1700 ani nu ne-au pututu sterge de pe chart'a Furopei; este curatu peste putintia, cá se mai vina peste noi furtune si pericole mai fioróse si mai sfarimatóre de viétia popóreloru, de catu au fostu emigratiunile popóreloru barbare si feróse, incependu de la Atila pana la Timur la Dsenkis-Khan si pana la Turcii botezati si nebotezati. Vrajmasii nostri seculari ne ardu in facia pana in diu'a de astadi barbari'a si selbaticia nóstra: ei bine, vomu proba pe viitoriu cumu ca nu suntemu nici barbari nici selbatici, cumu ca barbari'a si selbatici'a este insusirea altora si ca din contra noi prin cultura vomu ajunge, cá se fimu si se romanemu domni pe pamentulu pastratu noue de protoparintii nostri. Acésta proba ne este impusa noue cu atatu mai virtosu, cu catu este mai bine cunoscutu, cumuca in secolulu nostru fierile si popórale se cuceresecu si se subjuga multu mai curendu si mai securu prin sciintia, de catu prin arme. Astadi esista idei cuceritóre, precumu esistá mai nainte tirani subjugatori. Ideile inse si sciintiele au trebuintia si de aplicare ecsacta, pentru cá se ne ajute la scopulu nostru. In scólele in care amu investiatu noi, tocmai sciintiele cele mai folositóre si datatóre de viétia s'au propusu pana ieri slaltaieri dupa unu modelu, seu adica precum se dice pe la noi, dupa unu „Schablonu" in catu se scii multu pentru scola si fórte pucinu pentru viétia, pentru ca pedanteri'a scolastica era atributiunea principala a instructiunei, de care avuseramu parte.

Se ne mai insemnamu bine inca si una cursa periculósa, care ni se arunca pe fiecare di, pentru ca se cademu intrensa scl. scl. scl. — dupa „Rom" si finesce cu pasivitatea.

Sibiiu, 9. Febr. In 1-a a cur. ni-se cetira legile pentru apararea tierei nu numai iuristiloru, ci si gimnasistiloru, — in urm'a caror'a toti tenerii de 20—24 (25?) suntu siliti a servi unu anu in linia, dar cari nu suntu studiosi trei ani, si studiosii inca trei ani, déca nu se insinuaza cá voluntari; sii inca trei ani, déca nu se sustiena ei in acela anu, cumparandusi tóta armatur'a, — ma déca este la cavaleria si calu. — Cá beneficiu au dreptulu, déca au mesi calu. — Cá beneficiu au dreptulu, déca au medidulóce, se nu locuiésca in casarme, ci se-si inchidulóce, se nu locuiésca in casarme, ci se-si inchirieze case private, mai departe se depuna esamenu de aspirante la oficiratu si dupa implinirea anului de linea se devina oficiru la aperamentulu tierii (Landwehr). Mai departe se nu intre acuma in linia, — in armat'a regulata, — ci se si continue studiale — dar' astufeliu, cá pana la 25 ani fiacare se-si fi implinitu anulu de sierbitiu, ca-ci la dinse-si fi implinitu anulu de sierbitiu, ca-ci la dinse-si fi implinitu anulu de sierbitiu, ca-ci la dinse

nendo pre altariulu mamei nóstre beserici, nici candu n'a cautatu alta remuneratiune, decatu consolanduse in consciintí'a sa cea curata, ca a facutu ce a potutu, si ce a pretinsu dela densulu providentí'a dumnedieésca, carea l'au destinatu pentru acésta misiune grea; a doveditu dicu numai aceea, ce dice poetulu Palingeniu:

Si qua tamen mihi debetur mercedula, posco
Te Deus hoc, ut quando aderit meta ultima vitae,
Vitae, quam nemo sapiens non novit amaram,
— animam patiare meam requiescere caelo. L.

UNGARI'A. Pest'a 4 Febr. Cancelari'a aulica croata s'a desfacutu si agendele ei le primesce ministeriulu croatu in Pest'a.

Maiestatea Sa a aprobatu statutulu episcopatului din Ungari'a pentru compunerea consiliului besericescu amestecatu din prooti si mireni. —

Partitele se batu in capete pentru a se submina una pe alta cu candidatur'a de deputati. Chiaru si ministriulu Gorové o pati catu de reu cu jidanii si alegatorii din Theresienstadt, cari, fiindu chiamati la ospetiu, mancara si beura bine din més'a ministrului si dupa ce se saturara se departara frumusielu ospetii strigandu: „Se traiésca Jókay cá candidatu". Asia o patise si Aczel din Aradu la alegerile trecute, ca versá din punga vreo 26.000 fl. pentru cá se cada la alegeri. —

„Pester Lloyd" din 29 Ianuariu scrie:

„Bucuresci 22 Ian. Aici tiepetele de durere ale Transilvaniei voru servi dreptu materialu la compunerea unui memorialu, ce se va supune poteriloru celoru mari. Prin acestu memorialu Brateanu isi resuma planulu in modulu urmatoriu:

„Transilvani'a are dreptu" (!) „la independintí'a ei; Romani'a nu vrea se-si anecseze Transilvani'a, dar' nici nu póte suferi cá ea se fia incorporata cu Ungari'a, ci din contra ea se formeze unu principatu independinte si combinatu cu Romani'a numai in ceea ce reclama indentitatea intereseloru loru (!). Eu me credu bine informatu, candu adaugu ca: acestu planu nou a venitu érasi gat'a din afara, intocmai cá Minerv'a din Capulu lui Jupiteru. E invederatu, ca cu acestu efectu de teatru in tóta regul'a aici voru se puie cestiunea Transilvaniei la ordinea dilei in diplomati'a européna, si acést'a intr'unu modu astfeliu in catu, la casu, candu conflictulu greco-turcu va degenerá intr'unu resbelu, Romani'a se póta incepe unu conflicu cu Ungari'a. Ca principele Carolu a apucatu pe acésta cale alunecósa, acést'a o dovesce pe deplinu intre altele faptulu, ca elu a ordonatu concentrari de trupe la frontier'a Transilvaniei.

„In cercurile oficióse, se da a se intielege, ca tóte aceste dispositiuni se ieu numai si numai din causa, ca Romani'a se simte amenintiata din partea Ungariei si cu deosebire, fiinduca guvernulu Ungariei tramite trupe la frontierile Transilvaniei. Osebitu de acést'a, in cercurile brateane se mai sustiene, ca cetatile din sudulu Ungariei se armeza cu mare grabire.

Credu, ca dta la citirea acestoru renduri iti vei aduce aminte de maneper'a lui Bismak contra Austriei din anulu 1866, candu in Berlinu se facea celu mai mare sgomotu despre armarile Austriei si acést'a numai cu scopu de a se poté armá cu atatu mai multu acolo — negresitu, cá si atunci numai cu scopu de aparare!!!

Scirea adusa mai antaiu de mine si apoi — dupa obiceiu desmintita, — ca oficierii prusiani se tramitu in numeru mare in Romani'a, s'a adeveritu pe deplinu in tóte partile. Acesti domni, — numerulu caror'a se va redicá in curendu la cifr'a de 22, au sositu deja si il póte vedé ori cine. Francesii se retragu fórte mahniti. Prusianii voru ocupá tóte posturile de instructori. Planurile lui Bismark, pe cari inca acum unu anu incepusemu a vi le descoperi, pe candu inca nimeni n'avea cea mai mica idea despre ele, s'au adeveritu in mare parte si suntu vediute acum de tóta lumea. De ce dar' amu fostu atacatu atunci cu asia mare inversiunare de gazet'a Germanici de Nord? Se fia óre pentru ca m'amu uitatu pré de timpuriu in cartile ei?" —

„R."

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a. (Unu articiulu secretu alu concordatului.)

Din momentulu inaugurarei dualismului episcopatulu Austro-Ungariei si au aspritu mesurile pasivitatii, incependu a face si opositiune ambeloru regime mai vertosu in ceea ce privesce la legile confesionale, de casatori'a civila si de instructiunea publica. In Cisleitani'a pasi regimulu cu asprime in contra pastoraleloru; episcopesci, care provóca la resistintia in contra legiloru confesionale si a casatoriei civile; inse procederea se observa mai numai obiectivu, fora a se trage si archierii inaintea criminalului. Acum s'a datu preste unu act secretu alu concordatului privitoriu la art. XIV, in archivulu min. de interne in Viena, despre care reportéza „P. Lloyd," ca in adeveru se afla una invoiéla, care cuprinde dechiararea curtii romane, ca Mai. S'a imperatulu e indreptatitu a da pe episcopi in unele cause mai mari in pertractarea jurisdictiunii lumesci; acele casuri se afla specificate in art. secretu si in frunte suntu crim'a inaltei tradari si a lesiunii de Mai. care dechiarare a curii ar' involui in sine imunitatea episcopateloru. Se sucesce acum acésta descoperire in tóte laturile si prelatii totu nu ésa cu ea la lumina. Cardinalulu viale Prela cá nuntiu si c. Leo Thunu, care erá atunci ministru de cultu facusera unu proiectu de felulu acesta; inse nu se sci, déca e supersisu de ambe partile contrahente; dar' si acum se pune mai mare pretiu pe opositiunea clericaliloru, ca-co nu voru a-si da consensulu la legile confesionali, si totu ce privesce la autonom'a besericésca, supetu neci unu cuventu. Dealci opositiunea feudaliloru, cari tienu mana cu partit'a clericale, speréza, ca de si mai tardiu, dar' totusi le va resosi si loru imperati'a perduta. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. (Disolvarea camerei). Astadi in 29 camer'a s'a intrunitu si s'a complectatu mai de deminecatia de catu de altadata si dupa unele precedentie ministriulu primariu comunica, ca in urm'a votului datu eri ministriulu de camera (in caus'a generaleiu Macedonschi, care fiindu retrasu din armata, fù chiamatu acum ér' in activitate la armata prin ministeriu, la ceea ce camer'a nu se invoiése) a depusu ér' demisiunea sa in manele domnitoriului. Maria S'a n'a primit'o si acum ministeriulu conformu usului constitutionale va face unu nou apelu la natiune, cá se judece intre camera si ministeriu. Totu odata invita ministeriulu pe camera, ca pana candu va veni cu decretulu de disolvarea camerei se voteze bugetele, dupa cumu i au apromisu, ca-ce nu le votéza ministeriului ci tierei.

Camer'a primi cu aplause otarirea tronului si cererea de a se vota bugetele inainte de a fi disolvata, si facù o propunere de a se vota bugetulu en bloc, cum a fostu modificatu de comisiunea bugetaria. Propunerea o motivá D. C. A. Rosetti si suna asia:

Propunere.

„Avendu in vedere declaratiunile ministeriului ca adunarea urméza a fi disolvata;

„Considerandu ca bugetele statului pe anulu 1869 nu suntu anca votate in totalu;

Considerandu ca pentru a le vota si ecilibra, adunarea ar' avé neaparata trebuintia de o mai lunga desbatere si de una perfecta incredere reciproca intre ambele puteri ale statului, care incredere, acumu a voitu guvernulu, cá se nu mai esiste:

Adunarea votéza in totalu budgetele pe anulu 1869, astufelu precumu s'au elaboratu si ecuilibratu de comisiunea budgetaria, din care au facutu parte chiaru doui din ministrii actuali, suprimendu-se tóte sporurile si scaderile facute pan'acumu in discutiunile urmate.

„C. Lapati, C. Cantacuzino, Gr. Eliade, Chitiu. A. C. Golescu, Slaicaru, P. Opranu, Gr. Serurie, s. a.

Aci trebue se ne mantienemu toti, adauge d. Rosetti, caci din momentulu candu lipsesce deplina incredere intre ministeriu si camera desbaterile nu se mai potu urma cu profitu si chiaru cu acea buna cuviintia ce este neaparata pentru ambele puteri ale statului.

Acésta propunere s'a votatu de catra camera cu unanimitate, apoi votara pe articuli si in totalu legea bugetaria satisfacundu tóte cererile ministeriului. Ministru se sui pe tribuna si cá romanu multiami camerei pentru acésta portare a sa; apoi ceti decretulu de disolvare. „Romanulu referesce cele urmate asia:

Repetite strigate de traiésca Carolu I.! traiésca libertatile publice! si aplause prelungite primira domneschia mesagiu de disolvere. D. Donici, ce ocupase fotoliulu presiedintiei, se scóla in pitióre, anuntia redicarea siedintii, incetarea functiuniloru acestei camere si termina cu strigatulu, traiésca constitutiunea! strigatu repetitu cu caldura de tóte gurele impreuna cu acelu de traiésca Carolu I! ca numele aceluiasiu e drapelu santu, in giurulu caruia au a lupta si 'n viitoru.

Astufelu acésta camera insultata cu cuvintele de servila, de lasia, de conspiratóre respunse in ora din urma siedintia a sea tuturoru acestoru injurii ca unu viitoriu, apropiatu póte, va judeca intre intentiunile si 'ngrijirile aceloru ce au redicatu costiunea generariului Macedonski si intre acei ce facundusi din elu unu drapelu, l'au pusu in cumpana cu natiunea intréga, cu linistea, stabilitatea si intarirea ei, in impregiurarile politice actuale!

SENATULU.

Siedintí'a de Luni 27 Ianuariu 1869.

Dupa comunicarile dilei, d. ministru de culte declara, ca ministeriulu si-a retrasu dimisi'a. — D. generalu Teli cere esplicatiuni ministeriului relative la cele dise de d. primu ministru: ca in cursu de 2 ani de dile nu s'a intalnitu ca d. Ioane Brateanu si candu l'a intalnitu n'a avutu discutiuni mari spre a se intielege, ca-ci a simtitu tieni'a, la care tindea dlui si l'a sustienutu; nu e dar' justu cá si d. Brateanu se'lu sustia pe dsa spre a ajunge la tienta? Se constate dar', dice d. Tell, ca d. Brateanu a avutu o tienta si ca d. primu ministru are si dsa o tienta, pe care natiunea nu o scie, ca-ci tient'a unui guvernu constitutionalu este programulu seu si de aceea cere o esplicatiune privitórie la aceste cuvinte, care suntu fórte grave, dupa dsa.

D. ministru de culte declara ca, déca cabinetulu ar' fi prevediutu acésta cerere, ar' fi respunsu imediatu dlui Tell, dar' fiinduca n'a prevediutu-o, róga pe on. senatu a asteptá pana la venirea presiedintelui cabinetului.

D. N. Ionescu róga pe senatu a pune acésta cestiune la ordinea dilei intr'o di ficsa, ca-ci d. ministru póte veni tardiu.

Se pune la ordinea dilei pentru a dóu'a di, Marti 28 Ianuariu.

Senatulu dupa aceea procede la luarea in deliberare a proiectului pentru arendarea domeniéloru statului pe 10 ani. —

Craiov'a in Februariu 1869. La minciunile corespondentelui „Századunk" dela Bucuresci, carele dice: ca „s'au tramisu de aici in timpu de érna cavaleria si tunuri la Tergu-Jiului, spre frontier'a Ardélului" — amu de a reflectá, cumca aici nu se afla stationate: nici cavaleria, nici artileria. Cavaleria n'amu avutu aici dela 64, éra artileria nici odata. Garnisón'a de aici consiste numai dintr'unu regimentu de infanteria, si nici a-cel'a nu este intregu statiunatu in Craiov'a.

Nici nu este vorba despre vreo amenintiare asupra frontierei vre unuia din statele vecine; ba nici mesuri de aparare nu suntu luate pana acum'a; cu tóte ca strainii de aici — nemtii profesionisti si ungurii servitori — vorbescu in gur'a mare, cumca é plinu de unguri la frontiera si vinu, cá se iè Romani'a. Si ce le respundu romanii? Se poftésca numai. . . . Suntemu dedati noi cu musafiri. Atat'a numai ca acum ne amu schimbatu semnele de primire; acum, in locu de pane si sare, vomu pune altuceva in traista, candu le vomu esí inainte. — — Nu vomu asteptá cá husarii se ne arunce in Dunare, ii vomu sci crutiá de acea ostenéla. —

Subscriemu si noi inceputulu corespondentiei dela Pest'a din 18 Ian. publicata in „Romanulu" dela 13—14 Ianuariu: „cumca nici o tiéra pe faci'a pamentului nu nutresce in sinulu ei atati sierpi cá Romani'a" etc. Intr'adeveru, suntu mai multi ani de candu me aflu in tiéra si inca n'amu auditu nici pre unu strainu de aici vorbindu bine si esprimendose fara defaima despre Romani'a si despre romani, despre tiér'a si poporulu ce le dà ospitalitate. Cu tóte, ca unii s'au inavutitu si-au facutu stari aici; altii se afla chiaru in functii de ale statului, cá technici, cá profesori de limbi straine, de musica, desemnu etc.

Tuturoru le merge mai bine cá la ei a casa, ca-ci altmintrelea n'ar mai siedé pe aici. Si totusi atat'a ura, atata inversiunare! Nu póte fi altu ceva, decatu ca ea, spre rusinea omenirei, este de rasa, si adencu radecinata. Suntu multe rele cá ori si unde; multe de indreptatu; multe s'au si indreptatu si mergu inca rapede indreptanduse. Voru fi inse unele si bune. Ei, cum de acesti ospeti ingrati nu le vedu, macaru prin microscopiu? Ci ei inca conspira cu sémenii loru de aiurea in contra tierei ce i nutresce si a natiunei ce i a cuprinsu fratiesce.

In fine ve asecurezu, ca amu primitu cu multa bucuria seriós'a decidere si resolvirea cea resoluta pentru redicarea unei academii de drepturi in limb'a romana si scóla agronomica; asteptamu numai se ve vedemu, cu co caldura procedeti, si suntemu resoluti a ve ajuta si noi; numai nu ve retrageti cu micu cu mare a contribui pe intrecute. Ca arde muculu la degetu. —

— Citimu in „Corespondinti'a italiana“: „Dupa catu se asecura, o misiune speciale ar' fi incredintiata dlui Stratu; ea ar' avé de scopu a provocá din partea poteriloru occidentali óre cari modificari in aplicarea capitulatiuniloru, cari reguléza inca administrarea justitiei in privinti'a strainiloru pe teritoriulu Principateloru-Unite.

„Se cunoscu silintiele, cari s'au facutu nu de multu timpu de catra Serbi'a pentru a dobendi unu resultatu analogu. Inse, pe candu misiunea dlui Rustici nu tientea la nimicu mai pucinu decatu la o abrogare absoluta a capitulatiuniloru, d. Stratu ar' fi fostu insarcinatu a cere o aplicare a loru, mai conformu cu cerintiele poporatiuniloru romane cari se bucura mai la urma de o legelatiune completa si intemeiata pe acelеasi principie, cá-si legislatiunile din tierile Occidentului.“ — „R.“

Posta nóua. La conflictulu greco-turcu a succesu poteriloru a primi respunsu prin C. Walewski, care in noptea spre 9 a si pornitu la Parisu. Cabinetulu Zaimis a primitu declaratiunea poteriloru, se intielege, ca cu reservarile principiului nationale, si acum conferinti'a ér' se va intruni spre a aplana totulu pe catu se póte. Regele Georgios se resolvase a parasi tronulu, déca nu se primesce declaratiunea, inse amenintiarile poporului intimidara pe barbati, incatu abia se compuse ministeriulu.

Intre pres'a prusiana si cea franceș'a s'a incinsu unu belu de condeiu, din caus'a imputariloru lui Bismark, ca legionulu Anoveranu se scutesce in Franci'a, si intre altele esi si faim'a la lumina, ca Franci'a negotiaza cu Victoru Emanuel pe ascunsu, cá se faca aliantia in contra Prusiei, la care Austri'a se faca reserva cu sperantia de a capata Silesia prusiana. — In cercurile regimului din Bavari'a se desminte scirea, ca Bismark ar' fi si provocatu statele germane de sudu, cá se se pregatésca de resbelu. — Principele din Montenegru se afla in Berlinu, si a conferitu cu Bismark, elu are o primire fórte caldurósa.

— Se crede ca diet'a din Pest'a se va deschide pe la 18—20 Aprile; Er' despre Bratéuu se scrie, ca-si va cumpera bunulu dela Drasieu in Tansilvani'a si a si tramisu 25 mii de galbini spre scopulu acesta. — DD. Al. Buda se numi inspectoru scolariu pentru Cetatea de Petra, Mironu Romanu si I. Pap pentru Aradu. — Procesulu pr. Carageorgeviciu s'a inceputu in 8 Febr.; elu e acusatu, cá urditoriu alu omorulul princ. Milosiu.

Novissimu. Una adunare de 150 sasi in Sigisiór'a votá multiamita deputatiloru Rannicher, Kapp pentru tienut'a cea onorifica in dieta.

— In Pest'a se redica dóue catedre pentru limb'a francesa si italiana, cu cate 1000 fl. salariu. —

Bucuresci. Prin decretu cu dat'a 29 Ianuariu, colegiele electorale suntu convocate, spre a-si alege deputatii pentru adunarea legiuitória, precum urméza:

Colegiulu I in diu'a de 22, colegiulu II de 24, colegiulu III de 26, si colegiulu IV de 15—18 Martiu. —

Madridu 12 Febr. Cortesele se deschisera eri de maresialulu Serano; regin'a protestá in contra eschiderei ei. —

Parisu 10 Febr. D. Stratu, agentulu romanu de aici, a fostu primitu, astadi de imperatulu. D. Stratu a esprimatu Maiestatei Sale profund'a recunoscintia a Romaniei pentru cate imperatulu a facutu pentru dens'a si principele ei. Maiestatea Sa a binevoitu a asigurá, cu acésta ocasiune, pe agentele romanu de simtiementele sale de simpathie si binevointia pentru Romani'a si principele ei. Inalt'a protectiune a Maiestatei Sale, de care tiér'a n'a fostu niciodata lipsita, in circumstantiele cele mai critice, o va avea si pe viitoriu, ori de cate ori spiritulu de ordine si de moderatiune va domni in gerarea afaceriloru sale. —

Berlinu 10 Februariu. S'a data adi in onórea principelui de Montenegru unu prandiu la palatulu regale. —

Eri principele a primitu visit'a comitelui de Bismark. —

Düsseldorf 10 Febr. Diurnalulu francesu oficiosu, „Le Public“, din 9 dice: „Siefulu misiunei militarie francese, din Romani'a, recunoscundu ca concursulu acestei misiuni nu mai erá de trebuintia, guvernementulu francesu a aderatu la propunerea capitanului Lamy si a rechiamatu acea misiune. Totuodata, inse, guvernementulu francesu a facutu guvernementului romanu declaratiunile cele mai positive spre a i redicá orice prepusu, ca acésta ar' avea vreunu caractera de neincredere séu de natura a turbará bunele relatiuni intre ambele tieri. Acést'a cu atat'a mai multu, ca ministeriulu romanu a datu Franciei asigurari pentru mantienerea linistei in intrulu tierei, in casu de a isbucni evenimente in Orientu. —

Varietati.

— (Cabinetulu negru in Sibiiu.) In „Magyar Polgár“ din 3 Febr. se recomanda Escelentiei Sale r. comisariu c. Péchy una scire, cumca la directiunea r. ung. din Sibiiu s'ar afla unu cabinetu negru, caruia i a venitu de nou din Vien'a 260 de fl. si intréba, déca Escelenti'a Sa are cunoscintia despre acésta? Cabinetulu negru era unu institutu machiavelisticu trecutu din Franci'a si adoptatu in tóte statele absolutistice si avea scopu anumitu a desface tóte scrisorile cu maiestria, insemnandu cuprinsulu loru si facundu denunciatiuni dupa ele, ma unele si confiscandule. Déca ar' mai veni preste noi si acésta pestilentia, ne amu tredi de odata in secululu barbarismului si alu tiraniei. Ori dóra „M. P.“ vré cá se-si pregatésca drumulu de a poté striga, ér' dupa incordarile nationalitatiloru, de asi exopera prin lupta constitutionala perfect'a egalitate de limba, cumca indemnulu la acésta ér' le vine dela camarilla? pentru ca diurnalele maghiare suntu inca de convingere silita, ca nationalitatile suntu multimuite pe deplinu cu legea respectiva si asia in contra voli si judecatii loru ele nu potu fi atatu de mature, incatu se aiba vóia si convingeri proprie. —

— Tractatulu intre Austro-Ungari'a si Turci'a in privinti'a oieriloru din Transilvani'a e fórte favoritoriu, fiinduca sudditii din ambe partile au dreptu a posede bunuri nemiscatórie, cu atatu e mai lesne cu arendile si inchirierile locuriloru, cu cari mai inainte erau atatu de maltratati de auctoritatile turcesci. —

— Prin emisu din 24 Ian. a. c. Nr. 20826 ordina in. r. ministeriu, cá scaunulu Seliscei si alu Talmaciului precum si comunele fóste militarie: Sin'a, Orlatu, Vestemu si Racoviti'a se participe la dreptulu alegerei in scaunulu Sibiiului, si Sacelele in districtulu Brasiovului cu asemenea dreptu in intielesulu legiuloru din 1848. —

— Klapka silesce cá se póta esi deputatu in Temisióra, pentrucá se arunce apoi cu tina in romani si serbi, candu voru cuteza a-si redica vocea pentru drepturi nationali: ca elu sci ce doresc romanii si serbii, pentruca elu e mandatariulu loru. Ar' fi de legatu celu ce ar' si intr'a in vorba pentru o candidatura cá acésta, dice „Ostenu.“

— Dela 1 Iuliu 1868 pana in finea lui Dec. si maghiarisara numele 184 insi si familie. Dar' romani nu se-afla intre aceia mai neci unulu. —

Sclavacii inca tienura meetingu in Senitiu in Liptou cu discursuri si decisera a se invita barbatulu loru Hurbanu se primésca mandatulu de deputatu la diet'a viitória.

„Szazadunk“ are scire dela reportatoriulu seu cá Pr. Carolu I Domnulu Romaniloru ar' avé de cugetu a tramite unu barbatu din Romani'a cu misiune, cá se midiulocésca o apropiare de amicitia intre gubernulu maghiaru si romanu.

— Focului celu infricosiatu in magazinulu comercialu din Triestu intimplatu in dilele trecute consuma mii preste mii galete de cereale si manufacte de totu felulu, adunate din Monarchia si din Germani'a, in catu daun'a trece peste 600 mii fr. si daun'a in didiri la 200 mii fr. Cea mai mare dauna are Lloidulu austriacu, ca marf'a lui era asecurata numai cu 30 fr. pe centenariu.

— In Pest'a arse acoperisiulu edificiului academii in 2 fauru. Daun'a se urca la 30 mii fr.

— Fostulu ministru francessu de Moustier repausá. Se misca aerulu faimeloru, ca Drouin de Lhuis ar' fi aprope a reveni la ministeriulu de cesterne, amiculu Austriei.

Respunsu: La mai multi: Totu in starea anormale me aflu, cu tabula rasa dupa sodóre de 31 ani. Fa bine astépta reu. C. Nu me potu resolva, decatu a ignora sfarlógele. — H... Me rogu se nu uiti de parol'a data. Craiova s'au tramisu dara n'au sositu. — —

Indreptare: In nr. tr. column'a 2, colona 1, seriea 14 din diosu cetesce: au in locu: nau; la parentese adauge: R.; columna 3, colóna 3, seriea 29 din diosu in susu cetesce: Domnieі. Colóna ultima, seriea 41 citese: pucini. In novisimu citesce prepuneriloru in locu de propuneriloru.

Intardiarea esirei Nr. acestuia-o mai escusa unu casu de bóla dintr'odata a culegatoriului, — si Nr. viit. va esi numai Sambata. —

Anunciu de devindere.

Catra sesonulu de primavéra

Anunciazu O. P. vinderea totale a depositului meu de marfa cu pretiulu inventurei ofiinu de mirare, si diverse articule fiendu feliorime mare:

Pandia de Rumburg, de inu si bumbacu lata $^4/_4$—$^6/_4$, gradi albu si coloritu, $^4/_4$—$^6/_4$ latu; materia de mobile, mataserii, siaturi, taclite tiesute; valmoiu, sialuri de cach'mir, marami; manto de dame, loppe, peletése de lana si matasa, materie de lana pentru vestimente. Lustres, alpacca, cach'mire, ripse, percaliuu in colori prealese, catifea négra lata de $^4/_4$; plisa colorata; materii de haine barbatesci; peruvienu si tosking.

Devinderea tiene numai dela 10 Fauru pana la 15 Martiu, comptant. cu tóta reverintia

J. Halmen,

1—2 la virginea de Orlean tergulu inoiu Nr. 21

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

unicelu medicamentu escelinte contra spasmuriloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru inistuitórie, analisatu si aprobatu de chemiculu servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe comptantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei botelie originale cu capsula de cusutoriu si sigilu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. la Brasiovu se afla in depusiulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Aukea et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessu negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiiu M. Sill si negutiat. I. Thalmeyer; C. Kooya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Ad. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiu ung.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia: Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S. Dietrich; Sigisiór'a I. S. Teutsch, negutiatori. 6

In contra orce tuse invechita, regusiala, indelungare, dureri de peptu, dureri de gatu si tuse magarésca prin partile sale constitutive, care nu le mai cede pinde altu syrupu, midiulocu celu mai siguru e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasiovu tiene depositu in sticle à 2 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „canele albe“. 1

CURSURILE

la bursa in 13 Februariu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 72	cr. v. a.
Augsburg	—	—	119 „ —	„ „
London	—	—	121 „ 75	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	62 „ 80	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			67 „ 20	„ „
Actiile bancului	—	—	698 „ —	„ „
„ creditului	—	—	285 „ 75	„ „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului 11 Februariu 1869:

Bani 71 50 — Marfa 75 —.

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui

JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.